

Kmetijska izložba v Hamburgu.

Nemška kmetijska družba, ki šteje letos približno 18.000 članov, prileti vsako leto veliko kmetijsko izložbo v kakem večjem mestu Nemčije. Letosnja izložba je bila v Hamburgu od 2. do 7. julija. Udeleženci glavninskega tečaja in nekoliko tukajšnjih vseučilišnikov smo se mudili štiri dni v Hamburgu in si ogledali izložbo pod strokovnim vodstvom vseučiliškega profesorja dr. Gisevica. Ta izložba je po obliki odličnih strokovnjakov tako po vsebini kakor vsebinsko presojala vse enake pridelave in proizvodnje, ki je podala verno sliko o razvoju nemškega kmetijstva in vseh drugih zlasti obrtnih strok, ki so v katerikoli stiku s kmetijstvom. Zato moramo biti ne bo nezanimivo, ako v prav kratkih potezah opišemo čitalcem, kaj je nudila Nemčija na tej razstavi.

Izložbeni prostor se nahaja v sredini Hamburga na takozvanem polju sv. Duha in meri 2100 arov. Odtod vozi električna železnica na vse strani. Proti severu meji prostor na železniško rampo, tako da vozijo vlaki z razstavnimi predmeti tik do razstave; vsako prevažanje z vozovi odpade. Izložba je obsegala tri skupine, in sicer: živali, pridelke in izdelke, kmetijske stroje in orodja.

Najzanimivejši del je tvorila I. skupina — živali. Tu se je videlo, kaj se more doseči s smotrenim in doslednim delovanjem. Dasi so se udeležili razstave iz večine le srednje in severne nemške države, vendar je bil navadno razstavnimi živalimi toliko, da se je mogla množica udeležencev odpraviti radi pomanjkanja prostora.

Razstavljenih je bilo 670 konj, ki so stali v 10, po 80 m. dolgi in 10 m. široki zaprti stajali. Izmed teh je bilo 412 konj za ježo in hitro vožnjo (gorkokrvnih), 188 za delo (hladnokrvnih), ostali so bili vojaški konji. Vsi so bili zavarovani za blizu 1 milijon mark.

Poleg konjskih staj je bilo 7 odprtih govejih ograj, dolgi po 100 m. in široki po 10 m. V njih je stalo 1332 goved in sicer iz večine severne nemške nižinske pasme; samo 25 živali je bilo semensalske pasme.

Ovce je bilo 828 in sicer 440 merino, 300 ovce za meso, 18 karakulskih in 70 domačih vrst.

Močno so bili zastopani prešči, kajti razstavljenih je bilo 815. Med njimi je bilo 210 belih in 83 črnih žlatih, 449 polčrnatih domačih in 73 nepolčrnatih domačih prešev.

Poleg tega je bilo razstavljenih 228 koz, 426 ovce najrazličnejše perotnine, 283 kuneve, 245 živih rib v posebnem jako umetno prirejenem paviljonu, 40 ovčarskih psov in 138 panjev čebel.

V sredi razstavišča je bila velika tribuna za več tisoč gledalcev. V 150 m. dolgi in 60 m. široki areni se je kazala odlikovana živina vsak dan od 11. do 4. ure popoldne in od 4. do 7. ure popoldne.

Poljedelski pridelki in izdelki so bili izloženi v velikanskem 180 m. dolgem in 20 m. širokem paviljonu. Tu so imele vse množične kmetijske podružnice svoje oddelke, ki so bili med seboj jako podobni. Največ je bilo videti najrazličnejšega semenskega blaga, zlasti od vseh vrst žita, krompirja, sladkorne in krmne pese, hmelja, lana in drugih kmetijskih rastlin. V tej dvorani je bila razstavljen tudi obširna zbirka raznih znanstvenih in statističnih podatkov o delavskem gibanju, izselitvi in naselitvi, izvozu in uvozu, o zadružništvu, delavskem zavarovanju, o napredku ali nazadovanju posameznih panog kmetijstva. Nekaj oddelkov je bilo odločenih za propovedanje kmetijskega šolstva, nadaljevalne izobraževalne razpisja, protialkoholnega gibanja, za kmetijska učila itd.

V posebnih paviljoni so bili razstavljeni pridelki in izdelki vinarstva, sadjarstva in zelenjadarstva. Umetna govorila in močna krmila so se nahajala v izložbi v brezštevilnih vzorih.

Jako močno je bilo zastopano mlekarstvo. Videti je bilo več vzornih mlekar, ki so izdelovali in prodajale mleko od kakih 700 krav, ki so bile na izložbi. V paviljonu za sirovo maslo in sir sem našel 775 vzorcev masla in 164 sira.

Da ni manjkalo raznih poskuševališč za vina iz grozdja, sadna vina, brezalkoholne pijače, sadne, zelenjadne, mesne, ribje, mlečne in druge konzerve, se razume samo ob sebi. Poleg perutninskih staj je bilo izloženih več tisoč jajc, shranjenih na razne načine. Krasen paviljon je kazal, kako uporabljati vinske evet (siri) za svečavo, kurjavo in gonilno moč itd.

V izložbi je bilo mnogo velikih pivovarn, zlasti monakovskih, ki so vsi vestno skrbeli, da ni nikdo trpel žeje. V nekem takem pivovarni, ki smo si ga ogledali, je gošča igrala med drugim tudi avstrijsko cesarsko himno.

Zelo zanimivi so bili kolonizatorski izdelki, izloženi v veliki televizijski dvorani. Zastopani so bili posebno ham-

baž, razne tkanine, kava, kakao, saje, les, kavčuk, sionova kost itd.

Več kot polovico razstavnega prostora so zavzemali kmetijski stroji in orodja, ki jih je bilo na razstavi okroglo 800 komadov. Tu je bilo zastopano pač vse, kar premore tozadevna nemška obrt — od orjaških parnih plugov, mlatilnic, slamožerov itd., noter do navadne motike in kopulje, koše in srpa. Največ je bilo strojev za obdelovanje zemlje, spravljane kmetijskih pridelkov in mlekarstvo. Gonilna moč iz večine benečin in para.

Na vsakoletnih nemških kmetijskih razstavah je navada, da si kmetovalci na razstavi ogledajo orodja, ki ga na merjavjo kupiti, potem ga takoj na razstavi preizkusijo in nato tam na licu mesta sklepajo kupčije. Prostor za preizkušanje strojev in orodja je imel 35 arov.

Razstavljeni živali so pripeljali v Hamburg na 700 železniških vozovih. Izložbeni katalog obsega 1346 strani. Obiskovalcev je bilo nad 400.000, med njimi 50.000 hamburške ljudskošolske mladine. Samo v nedeljo je bilo v izložbi naenkrat več 100.000 ljudi. Vstopnina je znašala prvi dan 3 marke, drugi in tretji dan po 2 marki, četrti, peti in šesti dan po 1 marko od osebe.

Vreme je bilo vse skozi razmeroma zelo ugodno, po dnevi sicer jako vroče, po noči pa hladno, celo mrzlo.

Vprašanja o tuberkulozi.

V ponedeljek, 11. julija, zbrali so se na Dunaju k skupnemu posvetovanju zastopniki in delegati vseh deželjskih društev za odvrčanje tuberkuloze. Dopolnilna razprava veljala je ustanovitvi avstrijskega inšpektorata komiteta za odvrčanje jetike. Tak osrednji komite, ki bi imel v prvi vrsti znanstveno — informativen značaj, izkazal se je kot nujno potreben. Njegova naloga bo, da zasleduje, zbira in si osvoja napredke vseh kulturnih držav na polju tuberkuloze in da razširjuje vse, kar se je po preizkušnjah izkazalo kot dobro. Dalje naj omogočuje posvetovanja o skupnih za devah in naj vse pripravljajo, kar bi bilo treba uveljaviti na različnih poljih odvrčanja jetike. Sredstva v to bodo med drugim redna skupna zbiranja in pa poseben strokovni organ, ki se ima ustanoviti. Zbrani delegati izbrali so odsek zaupnih mož, obstoječ iz dvornega svetnika prof. Weichselbaum kot predsednika in docenta dr. Sorgota, ravnatelja zdravilišča Alland in primarja dr. Magerja iz Brna kot prisodnikov. Ta odsek združiti se ima z odsekom, ki so ga v isti namen izvolili avstrijski člani mednarodne konference proti tuberkulozi, ter ima najhitreje dokončati vse predpriprave. Popoldne so se vršila predavanja in disenzije. Docent dr. Sorgo in primarj dr. Mager poročala sta o uspehih zdravljenja s tuberkulinom. Iz živahne diskusije, je bilo povzeti, da so uspehi tega zdravljenja vedno izvrstnejši. Znanstveni svet je že davno uvidel, da si je Koch z vpeljavo tuberkulina pridobil neveljavne zasluge. Široke mase ljudstva so bile v prvem trenutku razočarane, ker so v tuberkulinu hoteli videti nekaj vselej, ki naj na mah ozdravi vsega jetičnika. Iz poročil je bilo posneti, da dosegajo v velikih nemških zdraviliščih, ki so jih ustanovile tamojšnje bolnišnice, tako izvrstne uspehe, da v 40 postotkih bolnikov bacili za vedno izginejo. Higijenično — dietetiško zdravljenje samo na sebi, kakor se izvaja v zdraviliščih, ne dosega takih uspehov. Z njegovo pomočjo izginejo bacili jedva v 20 postotkih, pa pa se večina bolnikov v toliko okrepiti in uvrstiti, da postanejo za dolgo vrsto let zopet zmožni za delo. V hruški oskrbovalnici za jetične proizvajajo zdravljenje s tuberkulinom celo ambulatorno, tako bolniki lahko dalje izvršujejo svoje poklice. Le če nastopi hujša reakcija, n. pr. vročina, kakor se to pri tem zdravljenju dogaja, ostanejo bolniki za nekaj dni doma, v katerem slučaju jim pomagajo tudi pripoznanje bolnišnice. Dr. Taussig iz Prage poročal je o muzejih glede na tuberkulozo. Sklenilo se je ustanoviti par stacionarnih muzejev v večjih mestih in večje število potovalnih muzejev, ki bodo na razpolago za predavanja. Glede proučevanja obširna pričakovati je najboljših uspehov, če bo mogoče živo besedo pojasniti s statističnimi tabelami, slikami tuberkuloznih obolenj, anatomskimi aparati preparati itd. Prof. Bojwold poročal je o bolju proti jetiki med dijaki. Z velikim zanimanjem smo posneli, da so se poljski dijaki s pomočjo države, dežele in privatnih dobrotnikov ustanovili lastno dijaško zdravilišče v Zakopanah, ki izkazuje izvrstne uspehe. Končno sedela je živahna diskusija o uspehih zdravlilišč in oskrbovalnic — skratka bil je zelo zanimiv in informativen dan. Naloga osrednjega komiteta bo, da v bodoče redno prireja sestanke na polju tuberkuloze delujočih zdravnikov.

Cenik knjig, katere se dobe v zalogi SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 32 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N.Y.

MOLITVENIKI

BOGU, KAR JE BOŽJEGA, ličen molitvenik za moške, zlata obreza, polusnje 75c.

DUŠNA PAŠA v platno vezano 75c, broširana 60c.

JEZUS IN MARIJA, vezano v slonokost \$ 1.50, fino vezana, zlata obreza 75c, vezano v platno 50c.

KLJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slonokost \$1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obreza 90c.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50c.

OTROŠKA POROČNOST 40c.

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano 85c, broširano 60c.

RAJSKI GLASOVI, 40c.

SRCE JEZUSOVO, vez. 60c.

SKRBI ZA DUŠO, fino vezano \$1., zlata obreza \$ 1.20.

SV. ROŽNI VENEC, vez. zlata obreza \$1.-

SVETA MAŠA, v usnje vezano, 75c.

SVETA URA, v usnje vez. zlata obreza \$1.20.

VODITELJ V SREČNO VEČNOST, vez. zlata obreza 90c.

VRTEC NEBEŠKI, platno 70c, slonokost imit. \$1.50.

UČNE KNJIGE

ABECEDNIK SLOVENSKI, vezan 20c.

ABECEDNIK NEMŠKI, vezan 20c.

ABOVN NEMŠKO — ANGLEŠKI POLMAČ, 50c.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA, 40c.

EVANGELIJI, 50c.

ČETRTO BERILO, 40c.

GRUNDRISSE DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKO — ANGLEŠKI RAZGOVORI, veliki 50c.

KATEKIZEM, mali 15c, veliki 40c.

HITRI RAČUNAR, 40c.

MALA PESMARICA, 30c.

NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJEDIN. DRŽAV, 5c.

NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, 75c.

PODUK SLOVENCEM ki se hočejo naseliti v Ameriki, 30c.

PRVA NEMŠKA VADNICA, 35c.

ROČNI ANGLEŠKO - SLOVENSKI SLOVAR, 30c.

SLOVAR SLOVENSKO — NEMŠKI Janežič-Bartel, fino vezan \$3.00.

SLOVAR NEMŠKO — SLOVENŠKI Janežič-Bartel nova izdaja, fino vezan \$3.00.

SLOVARČEK PRIUČITI SE NEMŠČINE BREZ UČITELJA, 40c.

SLOVENSKA KUCHARICA, Bleiweiss, vezan. \$1.80.

SPRETNJA KUCHARICA, broš. 80c.

ZGODBE SV. PISMA STARE IN NOVE ZAVEZE, 50c.

ZBIRKA LJUBAVNIH PISEM 30c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE

ANDREJ HOFER, 20c.

AVSTRIJSKI JUNAKI, vez. 90c, nevez. 70c.

AVSTRIJSKA EKSPEDICIJA, 20c.

BARON TRENN, 20c.

BELGRAJSKI BISER, 15c.

BENEŠKA VEDEŽEVALKA, 20c.

BUCEK V STRAHU, 25c.

BURSKA VOJSKA, 30c.

BOJTEK V DREVO VPREZEN VITEZ, 10c.

BOŽIČNI DAROVI, 15c.

CAR IN TESAR, 20c.

CERFVICA NA SKALI, 15c.

CESAR FRAN JOSIP, 15c.

CESARICA ELIZABETA, 15c.

CIGANOVA OSVETA, 20c.

CVETINA BOBROGRAJSKA, 40c.

CVETKE, 20c.

ČAS JE ZLATO, 20c.

DEVICA ORLEANSKA, 30c.

DARINKA, MALA ČRNOGORKA, 20c.

DVE ČUDAPOLNI PRAVLJICI, 20c.

DAMA S KAMELIJAMI, fino vezana, \$1.20.

DVE POVESTI 20c.

ELIZABETA, 30c.

ENO LETO MED INDIJANCI, 20c.

ENO URO DOKTOR, veseligr, 20c.

ERAZEM PREDJAMSKI, 15c.

ERIE, 20c.

EVSTAHIIJA, 15c.

FABIOLA, 60c.

GENERAL LAUDON, 25c.

GEORGE STEPHENSON, of. leznic, 40c.

GOZDOVNİK, 2 zvezka skupaj 70c.

GOČEVSKI KATEKIZEM, 20c.

GRIZELDA, 10c.

GROFICA BERAČICA 100 zv. \$6.50.

GROF RADECKI, 20c.

GROF MONTE CRISTO, 2 knjige fino vezane \$4.50.

GUY DE MAUPASSANT, Novele, \$1.20.

HILDEGARDA, 20c.

HIRLANDA, 20c.

HEDVIKA BANDITOVA NEVESTA, 20c.

HUBAD, PRIPOVEDKE, I, II in III, zvezek, zvezek po 20c.

IVAN RESNICOLJUB, 20c.

IZANAMI, mala Japanka, 20c.

IZDAJALCA DOMOVINE, 20c.

IZIDOR, pobožni kmet, 20c.

ILET V CARIGRAD, 40c.

JAMA NAD DOBRUŠO, 20c.

JAROMIL, 20c.

JURČIČEVI-SPISI, 11 zvezkov, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.

KAKO POSTANEMO STARI, 40c.

KAR BOG STORI JE VSE PRAV, 15c.

KNEZ ČRNI JURIJ, 20c.

KRISTOF KOLUMB, 20c.

KRVAVA NOČ V LJUBLJANI 40c.

KRVNA OSVETA, 15c.

KRALJICA DRAGA 20c.

LAŽNI KLUGEK, 20c.

LEBAN, 100 beril, 20c.

MAKSIMILJAN I., cesar mehikanški, 20c.

MALI VITEZ, 3 zvezki skupaj \$2.25.

MALI VSEZNALEC, 20c.

MARIJA, HČI POLKOVA, 20c.

MARJETICA, 50c.

MATERINA ŽRTEV, 50c.

MIR BOŽJI, \$1.00.

MIRKO POSTENJAKOVIČ, 20c.

MLADI SAMOTAR, 15c.

MLINARJEV JANEZ, 40c.

MRTVI GOSTAČ, 20c.

MUČENIKI, A. Aikere, elegantno vez. \$2.00.

MUSOLINO, 40c.

NA INDIJSKIH OTOCIH, 25c.

NAJDEČEK, 20c.

NA PRERIJI, 20c.

NARODNE PESMI, Žirovnik, 3 zvezki, vez. vsak po 60c.

NARODNE PRIPOVEDKE za mladi, no, 3 zvezki, vsak po 20c.

NASELJENCI, 20c.

NASELNIKOVA HČI, 20c.

NAŠ DOM 3 zvezki vsaki 20c.

NA VALOVH JUŽNEGA MORJA, 15c.

NEDOLŽNOST PREGANJANA IN POVELIČANA, 20c.

NEZGODA NA PALAVANU, 20c.

NIKOLAJ ŽRINJSKI, 20c.

NOVELA, \$1.20.

NARODNA BIBLIOTEKA, I. II. III. in IV. zvezek, zvezek po 20c.

ROKOVNACI, narodna igra 40c.
ROPARSKO ŽIVLJENJE, 20c.
SANJSKA KNJIGA, velika, 30c.
SANJE V PODOBAH, 15c.
SENILIA, 15c.
SIMON GREGORIČ, življenjepisi 50c.
SITA, mala Hindostanka, 20c.
SKOZI ŠIRNO INDIJO, 30c.
SLOVENSKI ŠALJIVEC, 3 zvezki po 20c.
SPILLMANNOVE POVESTI 18 zv.

1. zv. Ljubite svoje sovražnike 15c.

2. "Maron krščanski deček 15c.

3. "Marijina otroka 15c.

4. "Praški judek 15c.

5. "Ujetnik morakega roparja 15c.

6. "Arumgan sin inujanskega kneza 15c.

7. "Sultanovi snenjaji 25c.

8. "Tri indijanske povesti 25c.

9. "Kraljičin nečak 25c.

10. "Zvesti sin 15c.

11. "Rdeča in bela vrtnica 15c.

12. "Korejska brata 25c.

13. "Bog in smaga 25c.

14. "Prisega huronskega glavarja 25c.

15. "Angeļ sužnjov 15c.

16. "Zlatokopi 25c.

17. "Prvi med Indijanci 20c.

18. "Preganjanje indijanskih misijonarjev 15c.

SPISJE, 15c.

S PRESTOLA NA MORIŠČE, 20c.

STANLEY V AFRIKI, 20c.

STEZOSLEDEC, 20c.

STRELEC 20c.

STRIC TOMOVA KOČA, 60c.

SV. GENOVEFA, 20c.

SV. NOČ, 15c.

SV. NOTBURGA, 20c.

SREČOLOVEC, 20c.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: **MIHAEL ROVANSEK**, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: **GEORGE KOS**, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: **IVAN PAJK**, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: **ANDY VIDRIČ**, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: **FRANK ŠEGA**, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: **IVAN BREZOVEC**, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOČJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Box 511 Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Danlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primo, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so najljubše prošnje pošiljati
Hesar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa
na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerikoli v poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjklivosti, naj se
to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društvena glasilo je "GLAS NARODA"

Zmaj iz Bosne.

Povest iz novejšje bosanske zgodovine.

(Dalje.)

"Mi pa ostanemo tu!" odgovori skovskega cara, a se sultanu pokori le
celo mirno beg Kulenović.
"Ali če vas pokličem jaz, vaš po-
veljnik?" zakliče poveljnik.

"Naš poveljnik?" dvigne zdaj gla-
vo beg Altomanović. "Do zdaj, ka-
dar smo šli mi kapitani in begi v vo-
jno, bili so nam zapovedniki naši čet-
ni begi, a ti si podpoveljnik vezirjev,
ti nam ne moreš biti zapovednik!"

"Vi mi torej odpoveste pokorščino,
učete služiti mojim zapovedim?"
vpraša poveljnik razkačen.

"Ne!" bil je jedrnat odgovor
vse desetvice zbranih nezadovolj-
necev.

Nastane molk. Poveljnik molči in
gleda srpo pred se. Videti je, da vse
kuha in vre v njem. Takšne nadleže
se zdavna ni bil našel. Ko mu je
vezirjev brzi sel prinesel pismo, po-
zval je bil k sebi sultanove privržen-
ce: Husein-bega, starega Memić-aga
in Gjul-aga sarajevskega ter jih vprašal
za svet. Ti so bili že z oviranjem
vojske ob Drini prizadeti in svetuje-
jo mu, da bi bilo vsakega dobro po-
svetovati se tudi z drugimi in zato je
šel poveljnik z njimi v sotoz boga Ku-
lenovića na dogovor. Videč, da misli
uporniška stranka pustiti vezirja na
cedilu, obrne se k svojim trem spre-
mljevalcem in reče trpkost:

"Govorite zdaj vi, ki ste me na-
potili, da sem šel semkaj v osinjak.
S ponosnim pogledom ga meri Hu-
sein beg.

"Kaj naj govorimo?" začne mladi
kapitan z močnim, globokim in kakor
zapovedovanjem vsvarjenim glasom.
"Nas se navadno vpraša takrat, ko že
ni več nogoče pomagati z dobrim na-
svetom. Ako bi bili vezirjevi zla-
ge pustili pri miru visoke ljudi, me-
sto, da so jih šli lovit z namenom,
pogubiti jih, bilo bi vse izostalo. Ljud-
je bi se bili razšli in ne bilo bi nič.
Naslini vezirjev glavar je mislil, da
bode z krutostjo navedel reč, a tako je
našel punt, katerega vezir ne bode
mogel nikdar zatreti!"

"More zatreti, če mu le vi poma-
gate!" reče poveljnik in pogleda Hu-
seina in njegova somišljenika.

Beg Kulenović in njegovi gosti, so-
sebnio Rustembeg Altomanović, upro-
sijo svoje poglede v Huseina, željni slišati
kaj bode odgovoril.
"Hočeš izkusiti našo zvestobo, po-
veljnik?" izpregovori po kratkem
prestanu Husein-beg, "čuj torej res-
nico! Jaz sem udan sultanu, ker je
on glava vseh modavedanov in ker
so ravno Osmanovi potomci bili naj-
čvrstejši ščit prerokove vere. Radi
tega sem zakleti sovražnik Rusu, kajti
on nas hoče zatreti. Ko so se vzgri-
bili Rusi, zgrabili smo na voljo sulta-
novo in na poziv vezirjev za orožje
in imamo voljo bojovati se za njo.
Zbrali smo se tukaj na Orlovem polju,
a kaj smo doživeli? Sultanovo podlo-
žnik, njegov suženj že do večeraj, knez
Miloš nam zabranjuje prehod čez Dri-
no. Ali se naj morda bjezmo z njim
na pogubimo polovico ljudi, preden
nam je moč preklati se skozi vso Sr-
bijo in dospeti do Donave? Nihče
nam ne ve povedati, kaj imamo početi,
kaj ukreniti, da ne trosimo in izgub-
ljamo nepotrebno čas in nove, katere
moramo plačevati mi begi, da si vzdr-
žimo skupaj svoja krdela. Ali niso
prej vedeli v Carigradu, da se ne sme
zakupiti Milošu, ki sluša na mig mo-

skovskega cara, a se sultanu pokori le
iz nadleže? To je za nas sramota,
kakršne se ni lahko spomniti. Šli smo
nad sovražnika, a zdaj se moramo
vrtiti in ga še videti nismo. Ti pa
hočeš, naj gremo na pomoč vezirju,
kateri je odredil, da se zberemo na
Orlovem polju in kateri je največ kriv
naše sramote! Meni ni bilo mnogo
do tega vezirja in nimam volje iti mu
v pomoč, ali misliš, da bi bilo količjak
vsečla? Sam veš, da šteje on v Bos-
ni jako malo prijateljev, a na tisoče
sovražnikov, kateri komaj čakajo pri-
ložnosti, da se maščujejo nad njegovo
krvolobnostjo. Ti njegovi sovražniki
so zdaj tako močni, da ga pred njimi
ne more ubraniti sam sultan, ker je
v zadregi. Tedaj ti svetujem, da po-
ročaš vezirju, kako naj gleda sam, da se
v dobrem pobota s Sarajevčani in
si na ta ali oni način pridobi prosti
odhod. Le na ta način si lahko reši
glavo in si ohrani svojo vezirsko
čast."

Ko sliši poveljnik te besede, odloži
čubuk, pozdravi društvo z roko in od-
ide iz šotora temnega pogleda, kakor
človek, ki se nima ničesar nadjati, pa
se v svoji nemoči jezi in togoti.

Zbrani begi in kapitani se začudijo,
ko slišijo Huseinove besede. Njegova
dva somišljenika, pa tudi njegovi na-
sprotniki morali so ceniti velike vrli-
ne mladega Gradačevića, kateri je ve-
ljal po Bosni za učnega človeka; za
takratni čas je bil Husein merjeno
po takšnih razmerah zares dovolj iz-
obražen. Radi tega je imela vsaka
njegova beseda dvojno ceno.

"Tvoj ponižni sluga, dobro, kapita-
n!" pritrđi se mu od nasprotne
strani, ko se je bil oddaljil poveljnik.
"Vsečla se v naš krog, Husein! Po-
daj mi denario!" izpregovori paša Ali
Vidačić, mole mu nasproti denario.

"V krogu, kjer sediš, ti, ni, zame
mesta!" zavrne Husein in prezirno
pogleda Vidačića. Izmed vseh Bošnjak-
ov si bil ti prvi, ki je podal vezirju
roko, in prvi, ki ga je zopet zapu-
stil. Kje je tukaj zvestoba? Ali de-
lajo tako pošteni ljudje?"

Husein ni mogel odpustiti Ali Vi-
dačiću, da je komaj prišel na Orlovo
polje, pridružil se nezadovoljnim,
dočim se je prej obnašal kakor pristaš
sultanov in zvesti privrženec vezirja
Avdurahima, katerega je, stopivšega v
bosansko deželo, prijateljsko vzprejel
v svoje mesto Zvornik. Husein je v
takem nastopu smatral breznačaj-
nost in omahljivost ter ni hotel dalje
iskati vzrokov in razlogov, kateri so
prisili Vidačića, da se je obrnil od ve-
zirja. Bil je v njegovih očeh človek
slabega obraza in tanke ljudi je Husein
preziral z vso močjo svoje strastne
duše.

Čuvši trpkost besede Huseinove, sko-
či Ali Vidačić kakor blazen s svoje
blazine in potegne ostro sabljo.
"Odpadnik, postrežek turški!"
vikne Ali Vidačić in zamahne s sabljo
proti Huseinu, kateri je bil istotako
skočil na noge in potegnil sabljo v
svojo obrambo.

"Vdari, reče!" zagrmí Husein
besnečim pogledom, držeč pripravlje-
no ostro damaseenko.
Kakor sta bila oba razkačena, go-
tovo bi se ne bila razšla brez preliva-
nja krvi, ako bi ne bili med nju sko-
čili drugi in ju ločili.
Memić-aga in Gjul-aga odčlečeta s

silo Huseina iz šotora, dočim so Ali
Vidačić usvajali in mirili njegovi
tovariši.

"Ne gre tako!" Rustembeg Al-
tomanović; "sramota bi bila za celo vojs-
ko, ako bi se njeni vodje pobijali ka-
kor ljudi sovražniki."

"Bolje je biti mrtemu," pritrđi
beg Kulenović, "kajti prav lahko bi
se znale začeti med seboj pobijati tudi
čete; kaj takega pa je nepotrebno."
Ali Vidačić, kateri se je dal prav
težko pomiriti, odšel je iz šotora, za-
klevši se, da se hoče radi te osramo-
tne maščevati nad Huseinom. Za njim
so se razšli tudi ostali begi in kapitani
in šli vsaki v svoj šotor.

Zunaj je nastal večer. Ravno je
bilo zatonilo solnce, vse obnebe se
je svetilo v svetlem žaru, kakor je to
navadno v jasni julijskih večerih. Iz
okolič so se vračali ljudje, da si po
napornem delu privoščijo potreben
počitek, a pastirji so igrali na piščali
in gonili črede domov. V šotorišču
bosanske vojske je danes nenavadno
živahno gibanje. Vest o sarajevskih
dogodkih se je bila raznesla okoli in
okoli in vse se je veselilo nesreče, v
katero je bil zabredel neprijateljni
vezir Avdurahim. Vodje čet pade se
v diru po široki poljani, vadijajoč se,
kteri izmed njih bode prvi dospel na
določeno mesto; drugo moštvo je se-
delo ali stalo okrog, razgovarjalo se
veselo ali pa izbijalo šale; od več
strani bili so slišati glasovi drobne
tamburice, katero je spremljala lju-
bavna pesem mladega vojaka, ki je
mislil na svojo ljubo, katero je moral
zapustiti. Na južni strani šotorišča,
kjer se je bila nastanila Gjul-agina čet-
ta, sestavljena iz samih arnavtov, bi-
lo je posebno veselo. Več ciganskih
rodov in bilo je v bližini razpelo svoje
šotore. Moške so popravljali in ko-
vali orožje, starejšje ženske so kuhale
jed v sajastih kotlih, okrog katerih
se je gnetla naga otročad koltrastih
glav, a devotke z razpletanimi črnimi
lasmi, žarečim licem in ognjevitimi
očmi udarjale so tamburice in plesale
bosonoge in razgaljenih prv svoje raz-
udane ples v zabavo gledalcev.
Temni Arnavti in vojaki raznih dru-
gih čet obdali so v gostem krogu ple-
salke in gledali. Med gledalci so se
vzeli tudi boljši obrazi, večinoma sa-
rajevskega aze, ki so sede na konjih
z zanimanjem gledali besne igre mla-
dih cigank, ter jim tuintam vrgli celo
pest novcev na razgrnjeno preprogo.
Toda takrat nastane hrup med vo-
jaki, ki se začno razmikati in stiskati
vsi proti eni strani. Od Beline je pri-
jezdil mlad sarajevski aga s šestimi
konjeniki, bivšimi janičarji. Konje-
niki so utrjuni, konji videti taki.

"Junaki, bratje!" vikne mladi aga
z močnim glasom, "Sarajevo je zdaj
naše! Vezirja Avdurahima ni več v
mestu!"

Radosten hrup pozdravi te besede.
Sarajevski age in drugi odličnjaki, ki
so se bili pomešali med vijake, pote-
gnje pistole izza pasa in jamejo v
znamenje radosti streljati iz njih ta-
ko hudo, da se je na drugi strani Dri-
ne jela gibati Miloševa vojska, menoč,
da hočejo Bošnjaki udariti na njo.

Na takšen hrup in še bolj vsled
streljanja skoči vsak človek v šotori-
šču na noge, da izve, kaj se je pri-
godilo.

"Sarajevo je naše! Vezir Avdurahim
ne zapoveduje več v njem!" ču-
je se radostna govorica iz tisoč in ti-
soč ust. Nepopisno veselje zavlača
med četami, ko slišijo to vest. Neka-
teri se smejejo, nekateri radosti po-
skakujejo, nekateri zopet se objemajo
in poljubujejo, hvalče Boga, da je re-
šil narod okrutne krvopijavke. Tako
se raduje narod, ki je stresel raz sebe
svojevega tlačitelja, a težko je katera
radost slajša, kakor ta, kajti pri takih
dogodkih se prepričajo narod in začne
živeti novo življenje.

Vse je bilo zbrano okoli došlih ko-
njenikov, ki so natančno opisovali
zdaj tem, zdaj onim vse dogodke v sa-
rajevskega punktu in vezirjevi pre-
daji.

(Dalje prihodnje.)

NA PRODAJ

slovenski saloon zaradi odpotovanja
v staro domovino.
168 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
(22-28-7)

Samo

\$2.25

velja trije svečki

"VINNETOU"
Rdeči Gentleman

in šest svečkov

V PADIŠAHOVEJ SENCI.

Svečki so oblikni ter obseva vsak
nad 200 strani. Zebavne berle za
odgnati dolg čas. Poštne prosto
dobiti pri:

SLOVENIAN PUBLISHING CO.
62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ne posabite, da edine jas igem
BRINJEVO in importiranega bri-
nje.

BRINJEVO saboj od 12 stekle-
nie (5 steklenie 1 galona) \$13.00.
Manj kakor en saboj ne razpoš-
ljam.

DROČNIK, galona \$2.75. Razpoš-
ljam v sodih od 4 1/2 do 19 ali 50
galon.

TROPINJEVO, galona \$2.50. —
Razpošljam v sodih kakor dročnik.
CONCORD DOMAČE VINO, galo-
na 50¢; v sodih od 50 gal.

CATAWBA DOMAČE VINO, ga-
lona 75¢; v sodih po 50 gal.
Priložite naročila tudi denar.

JOHN KRAOKER,
EUCLID, OHIO.

NAŠI ZASTOPNIKI

kteri so pooblašteni pobirati naro-
čino za "Glas Naroda" in knjige
kakor tudi za vse druge v našo stro-
ko spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Stariha.
Za Denver, Colo. in okolič: John
Debeve, 4723 Vine St.

Pueblo, Colo.: Petar Čalig.
Indianapolis, Ind.: Alojziji Rud-
man.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Za Chicago, Ill. Frank Jurjovec,
181 202nd St., in Frank Cherne, 7162
Vincennes R'd.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.
South Chicago, Ill.: Josip Kom-
pare.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.
Gary, Ind.: Jovan Milič.
Calumet, Mich. in okolica: Ivan
Šutej.

Iron Mountain, Mich. in okolica:
Marko Badovinac.

Chisholm, Minn.: K. Zgone,
Ely, Minn.: Ivan Gouže.

Manistique, Mich. in okolica: John
B. Kotzian.

Ely, Minn. in okolica: J. Škerjane.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze in
Nick Miletic.

Za Duluth, Minn.: Josip Šarabon.
Hibbing, Minn.: Ivan Povla.

Nashauk, Minn.: Geo. Maurin.
Tower, Minn.: John Majerle.
Kansas City, Mo.: Ivan Kovačič
in Ivan Rakića.

St. Louis, Mo. in okolico: Frank
Stok.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Za Butte, Mont. I. Knezevich.

Brooklyn, N. Y.: Alojziji Čučarek.
Little Falls, N. Y.: Frank Gre-
gorika.

Bridgeport, O., in okolica: Andrej
Hočevan.

Cleveland O.: Frank Sakser Co.,
William Sitar.

Oregon City, Ore.: M. Justin.
Za Allegheny, Pa. in okolico: M.
Klarich, 1013 Ohio St.

Braddeck, Pa.: Ivan Germ.
Hermine, Pa.: Geo. M. Schultz.
Frontenac, Kansas, in okolica: Fr.
Erznožnik.

Za Burdine, Pa. in okolico: Frank
Petrovič.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Za Broughton, Pa., in okolico: An-
ton Demšar iz Broughton, Pa.
Forest City, Pa.: Karl Zalar.

West Newton, Pa., in okolico: A-
lojziji Jakoč.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.
Za Pittsburg, Pa., in okolico: Ja-
kob Zabukovec, Ignac Podvasnik.

Za Pittsburg, Pa.: Ignacij Pod-
vasnik.

Steelton, Pa.: Marko Kofalt in Jo-
sip A. Pibernik.

Sutersville, Pa.: Louis Mrhar.
Willock, Pa.: Fran Šema.

Za Bingham Canyon, Utah. Milan
Pavkovič.

West Jordan, Utah: Anton Palčič.
Black Diamond, Wash.: Gr. Po-
renta.

Benwood, W. Va.: E. Hoffman.
Thomas, W. Va.: Josip Rusa.

Milwaukee, Wis.: Josip Trstnik.
Sheboygan, Wis.: Ivan Košak, 927
Illinois Ave.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in
Val. Stalich.

Vsi naši zastopniki so s nami že
dalje časa v poslovni zvezi, valed ča-
sar jih rojakom najtopleje priporo-
čamo.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na tvrdko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

Rojakom v Minnesoti in Wisconsinu na znanje.

Naš stalni in rojakom v Ameriki
leloma dobro poznani potnik in za-
stopnik naših listov.

MR. JANKO PLEŠKO

se mudi v Minn. in Wis., kjer bode ro-
jake obiskal. — Kakor v prejšnjih le-
tih, tako je tudi sedaj pooblaščen na-
birati naročnine za lista "Glas Naroda"
in "Hrvatski Svijet". Uverjeni
smo, da ga bodo rojaki radi spre-
jeli in da mu bodo šli ravno tako na
roko, kakor v prejšnjih letih. Onim
pa, ktere obliče morda v prvič, ga kar
najtopleje priporočamo.

Upravištvo "Glasa Naroda".

Za vsebino tujih oglasov ni odgo-
vorne ni upravištvo ni uredništvo

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND
18,694 ton

KROONLAND
12,185 ton

FINLAND
12,185 ton

VADERLAND
12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvaško,
n Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna že-
lezniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov med krovja. Trejti razred obseja 15
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway
NEW YORK
84 State Street,
BOSTON, MASS.
709 2nd Ave.,
SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street,
PHILADELPHIA PA.

1306 "F" Street, N. W.,
WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street,
NEW ORLEANS, LA.
90-96 Dearborn Street,
CHICAGO, ILL.
300 Locust Street,
ST. LOUIS, MO.

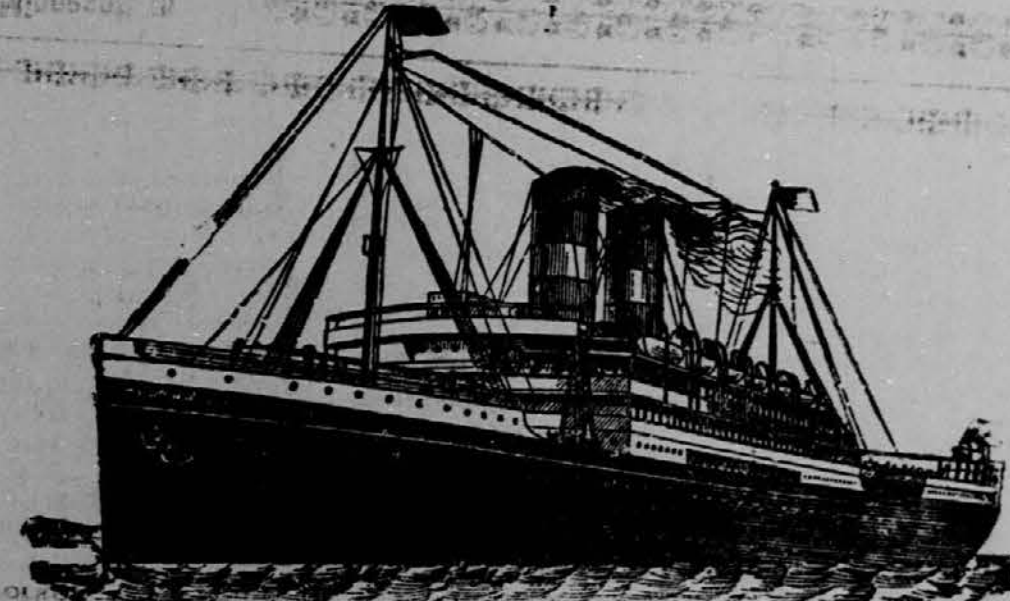
205 M. Dumont Ave.,
WINNIPEG, MAN.
319 Geary Street,
SAN FRANCISCO, CAL.
121 So. 3rd Street,
MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street,
MONTREAL, QUE.

SLOVENCIM IN SLOVENKE, NA-ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČEŠČEŠI SLOVENSKE DNEVNIK!

Avstro-Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred se da

TRSTA		\$3 00
LJUBLJANA		\$3 60
BEKE		\$3 00
ZAGREBA		\$4 20
KARLOVCA		\$1 25

II. RAZRED do

TRSTA in BEKE \$50 00 do \$5 00